

BODEMONDERZOEK Opgravingen bij Oosterend trekken landelijke aandacht

Prehistorische vondsten op plek oude boerderij

De archeologen van Archeologie West-Friesland zijn enthousiast over de prehistorische en vroegmiddeleeuwse vondsten die zij hebben gedaan tijdens opgravingen bij Oosterend. Die trekken ook landelijk de aandacht van onderzoekers.

Anja Roubos
a.roubos@mediahuis.nl

Oosterend ■ Hutkommen en aardewerk tonen dat op de plek van een oude boerderij bij het buurtschap Zevenhuizen al in de Merovingische tijd, tussen 500 en 700, mensen woonden en werkten. Duidelijk afgetekende greppels die dateren van 200 jaar voor onze jaartelling tonen bovendien aan dat deze plek voor de vroegste Texelaars al interessant was.

„Een mooie plek om te wonen, vlakbij de zee. En ze zaten hier redelijk hoog op de dekzandrug waar ook Oost en Oosterend op gelegen zijn”, zegt projectleider Sander Gerritsen. Op de hoek van twee wegen werd onlangs een eeuwenoude schuur afgebroken en voordat hier een nieuwe stomp wordt gebouwd, zijn nu eerst de archeologen aan het werk.

„We verwachtten dat er oudere bebouwing onder zou zitten. Dit is een oud hoekje, in de buurt zijn sarcofagen gevonden en we hebben eerder gezien dat de Koetebuurt in Oosterend al in de achtste eeuw bewoond werd”, vertelt Gerritsen.

Achttiende eeuw

Bouwhistorisch onderzoek van zijn collega Dieuwertje Duijn toonde aan dat op deze plek hoogstwaarschijnlijk in de 18e eeuw een stomp is gebouwd die rond 1800 met een tweede vierkant werd vergroot tot boerderij.

„We hebben scherven gevonden die van voor het jaar 700 dateren; resten van zogenaamde Mayen aardewerk uit het Rijnland en heel grove handgevormde potten die vrij zeldzaam zijn”, zegt de projectleider. Hij scheidt in een van de uitgravingen een laagje klei weg om de muur van een hutkom te laten zien.

„Er werd een rand van gestapelde zoden rond een ingegraven kuil gemaakt, met een dakje van hout op palen”, legt hij uit. „Hutkommen werden vanaf de late Romeinse tijd gemaakt voor ambachtelijke activiteiten, zoals weven en metaalbewerking. Ze horen bij bewoning, vaak vind je vlakbij de overblijfselen van een boerderij.”

200 voor Christus

In het bodemprofiel is duidelijk een reeks gele kommetjes afgetekend. „Dat zijn greppels, sporen uit de prehistorie: 200 voor Christus”, vertelt Gerritsen. „Het verbaast me dat er toen al zoveel werd gezeuld met grond. Waarom? De vernatting van het gebied moet pas later hebben plaatsgevonden. Maar greppels kunnen ook zijn aangebracht om een erf te begrenzen.”

In sommige greppels is oranje as

Archeologiestudent Milan Gijben toont een handvol scherven uit de Merovingische periode.

FOTO EVALIEN WETERINGS

„Een mooie plek om te wonen, vlakbij de zee. En ze zaten hier redelijk hoog op de dekzandrug

Enkele vondsten worden op de vindplaats vastgeprikt.

FOTO EVALIEN WETERINGS

aangetroffen, afkomstig van verbrande turf. Andere zijn opgevuld met klei. „Moeilijk te duiden”, vindt de archeoloog. „Maar dat wordt nog wel duidelijk bij de uitwerking van de gegevens.”

De opgravingen hebben inmiddels al de aandacht getrokken bij Utrechtse onderzoekers. „Er komt

binnenkort een boek uit over onderzoek naar de vroege middeleeuwen waarin uitgegaan wordt van een duidelijke breuk tussen de Merovingische periode, waarin een groot deel van Nederland nog Fries was, en de Frankische tijd. Het lijkt erop dat daartussen geen continuïteit van bewoning was in

Noord-Holland. Deze plek ligt precies op de grens van de machtsstrijd van de Frankische koningen. We zien hier alleen Merovingisch materiaal; er is misschien een paar eeuwen gewoond. Dat stopt op het moment dat de ringwalburg van Den Burg verschijnt. Wellicht werd die opgericht om bescherming te

bieden tijdens de schermutselingen. Maar door wie?”, vraagt Gerritsen zich af.

Hij is van plan om na de uitwerking van het materiaal de huidige Oosterenders te komen bijpraten in het dorps huis. Dan vertelt hij ook meer over de opgravingen aan de Koetebuurt.

„Greppels uit de prehistorie: 200 voor Christus. Er werd toen al veel gezeuld met grond